

Свято гуманності

Можна з упевненістю сказати, що професія лікаря – найгуманніша в нашому світі. Її значення важко переоцінити, адже медичні працівники щодня рятують людські життя. Тому не дивно, що в календарі існує відповідна дата – Міжнародний день лікаря.

Міжнародний день лікаря, установлений ВООЗ ООН, це лише децима подяки представникам цієї гуманної і благородної професії. Будь-які міжнародні свята об'єднують усіх людей, стирають межі культурних відмінностей і дарують позитивні емоції, і День лікаря не виняток, адже тільки ця професія не має ні громадянства, ні національності, коли йдеться про порятунок людських життів. Але не стільки Міжнародний день лікаря, скільки професійний обов'язок і глибоке почуття відповідальності за здоров'я і життя людей об'єднує медичних працівників на всій Землі. Професія лікаря не знає ні державних кордонів, ні міжнародної ворожнечі. У важкі дні випробувань, що випадають на долю людства, лікарі всіх країн світу об'єднують свої зусилля, щоб надати допомогу постраждалим від катастроф, епідемій, стихійних лих, збройних конфліктів.

Приклад того – створена в 1971 році міжнародна неурядова організація «Лікарі без кордонів», яка щорічно посилає тисячі лікарів-добровольців у гарячі точки планети. Щорічно близько 700 медичних працівників працюють у гарячих точках. Серед них є і наші українські лікарі. Свій професійний обов'язок на Сході України в зоні АТО виконували і виконують наші колеги – фронтові лікарі: Роман Собко, Андрій Собко, Дмитро Бешлей, Роман Савка, Олександр Губар, Роман Дмитришин, Григорій Троцький, Богдан Троцький, Олексій Чапля, Христина Комісар-Цар.

Уклін їм від усіх нас! Уклін кожному лікарю, який розділив хоч краплю чужого болю!

○ Призначення

Вищий зміст добра

Міжнародний День лікаря – це день солідарності лікарів усього світу, людей, для яких не існує кордонів, мовних бар'єрів, політичних різнобіжностей. Їх єднає велика місія – поміч стражденній людині у будь-якій точці земної кулі.

В Україні державним святом є День медичного працівника, як працівника галузі народного господарства. Пам'ятаю, як на урочистостях з цієї нагоди колишній очільник області свій виступ почав словами: «Лікар – це людина з вищою освітою». Так, вища освіта мусить бути, але, щоб бути лікарем, цього замало. А говорити про медицину, як про галузь народного господарства, не зовсім правильно. Медицина – це не господарство. Це – життя, здоров'я, хвороба, смерть. Пройти шлях довжиною в життя без допомоги провідника, напевно, нікому ще не вдавалось і не вдасться. Чийсь руки допомагають дитині прийти у цей світ. Коли хвороба, тривога, біль – знову потрібна поміч того, хто може, вмє, хоче допомогти. Всі розуміють, що де є початок, там є й кінець, що кожне життя веде до вічної пристані, але змиритися з цим, прийняти – ой, як важко! І знову найчастіше це має зробити той, хто мусить визнати власну безпомічність перед Божим замислом, мусить взяти на себе місію озвучувати крапку там, де було багато надій, мрій, сподівань. І у таку мить людського

життя – поруч лікар. Ліна Костенко писала:

«Настане час – і все піде в архів.

Уламки долі викине на сушу.

Життя – спокута не своїх гріхів,

Життя – це оббирання з реп'яхів,

Що пазурами вп'ялися у душу».

Це написано про всіх живучих на землі: колись, тепер, і про тих, хто буде жити; про багатих і бідних, про успішних і не дуже, про здорових, і про хворих, і про нас – лікарів.

Усі приходять у цей світ за Божим замислом, щоб тут утвердити якусь правду життя: приємну, чи ні, в здоров'ї, а чи в хворобі, у власних стражданнях, а чи розчиняючись у стражданнях ближніх, підставляючи свої руки, зігріваючи теплом свого серця, розраджуючи своїм розумом, передаючи святую енергію Божого зцілення.

Медицина – призначення, наш хрест. Для цього, щоб полюбити його, як Ісус полюбив свій, ішовши на Голгофу, нам також треба пережити немало. Ми мусимо робити свою роботу добре, незважаючи на перешкоди і тертя на нашому шляху, на бюрократичні вимоги і безгрошів'я, на плани і звіти, на реформи і бюджети. Це вже – господарство.

А сьогодні хочеться говорити про лікарів – про людей, призначенням яких є супроводжувати ближніх у житті, про людей у білих халатах, які символізують чисту совість, чисті наміри, безкорисливу участь у стражданнях пацієнтів. Саме тому, що ці риси притаманні всім українським лікарям, стрепенулись їх душі, коли загудів Майдан, коли почались військові дії в АТО. Без наказів і без відряджень, без надії на зарплату, за покликом серця полетіли туди білі халати рятувати людей. Полетіли із Львівщини. Й з інших країн. І жодна комісія не перевіряла їх графіків роботи, норм робочого часу, ротаций в операційних... Там все стало на свої місця: головне – життя і здоров'я людини, все решта – потім. І якщо, не дай Бог, будуть ще якісь екстремальні ситуації, то лікарі знову будуть тими, хто собою захищатиме від зла, хто буде горіти, зігріваючи інших, бо у цьому – сенс їхнього життя, їх покликання, їх доля.

«Діяльність лікаря має вищий зміст добра, а призначення його – одне з найвищих» (Воїно-Ясинецький, святий Лука). Є в Євангелії слова «Щоб вам потрапити до лікаря». Мається на увазі не покара людини хворобою, бо вони Богом даються для зцілення душі, а задля надії на оздоровлення фізичне. Бо лиш люди, Господом наділені здібностями до оздоровлення, можуть і мають моральне право лікувати. Є щастям для хворого знайти такого лікаря. Тому вони і ходять від одного до другого, шукаючи свого. А ми робимо, що можемо: слухаємо, лікуємо словом, порадою, розрадою, знаннями, руками, милосердям, доглядом, моральною підтримкою. Всі високотехнологічні методи діагностики і лікування допомагають у постановці діагнозу і лікуванні, але вони не замінюють лікаря як особистість, як провідника, як того, кому вірить хвора людина, кому віддає право вирішувати за неї, що їй треба робити, що з нею треба зробити, щоб жити, щоб бути здоровою. І саме тут, у цьому моменті кожен з нас не раз ставив собі запитання: чи маю я право ставити такий діагноз, давати таку пораду пацієнтові, чи я не помиляюсь? Скільки сумнівів переживає кожен лікар, скільки безсонних ночей проводить у роздумах, скільки разів ставить себе на місце пацієнта і думає, як би вчинив сам. Буває по-різному... Скільки разів картає кожен себе за щось недороблене, за щось недоказане. А скільки разів сам собі каже: «І навіщо я за це брався». Сумління лікаря завжди в тривозі, завжди, як по лезу – єдиний вірний шлях, бо вправо, чи вліво – кінець.

У Міжнародний день лікаря ми маємо нагоду ще раз осмислити свій шлях у житті. Дорогу, вказану нам Богом, прийняти з широчинною вдячністю і покірністю, з любов'ю нести свій Хрест жертовності, смиренно допомагаючи людям долати їх життєвий шлях у горі і радості, у здоров'ї і хворобі, і молити Господа за здоров'я і здоровий глузд наших чиновників у державі і медицині зокрема, щоб вони раптом прозріли і згадали про людей, які покірно творять волю Божу щодо життя, здоров'я своїх пацієнтів, щоб зрозуміли, що незважаючи на умови праці, на фінансування галузі, на зарплати кінець кінцем, ці люди мусять це робити. А створення належних умов праці, достойні зарплати дозволили б їм не відволікатися на другорядне, а повністю віддавати своє серце стражденним людям, нашим землякам, дітям, матерям, воїнам.

Прикладом життя, сповненого виконання лікарського обов'язку є життя великих лікарів - мислителів Юрія Липи, Миколи Пирогова, Воїно-Ясинецького - святих Луки. Молитва кожного лікаря співзвучна з молитвою Миколи Пирогова: «Господи Боже мій, удостой мене бути знаряддям миру твого, щоб я прощав – де ображають, щоб я з'єднував – де сварка, щоб я підняв віру – де давить сумнів, щоб я будив радість – де горе живе. Господи Боже мій! Удостой, щоб не мене утішали, але щоб я утішав, щоб не мене розуміли, але щоб я інших розумів, щоб не мене любили, але щоб я інших любив. Бо хто дає – той одержує, хто про себе забуває – той здобуває, хто прощає – тому прощається, хто помирає – той пробуджується до Вічного життя.»

**Галина ШИПКА,
президент Благодійного фонду «Призначення» імені Юрія Липи,
завідувач офтальмологічного відділення Новояворівської РЛ № 1**

Лікарі без кордонів: хто вони?

Це незалежна міжнародна медична гуманітарна організація. Лауреат Нобелівської премії миру 1999 року за гуманітарну діяльність та допомогу постраждалим під час збройних конфліктів, від природних і техногенних катастроф.

Свою діяльність розпочала у Парижі в 1971 році як незалежна асоціація французьких лікарів і згодом перетворилася на міжнародний гуманітарний рух з відділеннями у 20 державах. Організація реалізує численні проекти в 80 країнах світу. Завдяки цій організації проблема надання незалежної гуманітарної допомоги стала одним з головних пріоритетів міжнародної політики напочатку XXI ст.

Секретаріат організації розташований в Брюсселі. Зараз у світі працюють більше 24 тисяч волонтерів-лікарів, які готові в будь-який момент відправитись в необхідне місце. Більшість з них є лікарями або обслуговуючим медперсоналом, що не заважає їм продуктивно співпрацювати в рамках проектів організації «Лікарі без кордонів». Долучитися до фінансування «Лікарів без кордонів» можуть усі – політики, бізнесмени, релігійні організації та навіть пересічні люди. Близько 80% усіх надходжень організація отримує від 2 мільйонів індивідуальних донорів.

«Лікарі без кордонів» виступають на захист порушених прав людини, чинячи тиск на державні органи як безпосередньо, так і опосередковано – за допомогою мобілізації громадської думки та інформаційних кампаній «будять» міжнародне співтовариство.

В Україні «Лікарі без кордонів» також розгорнули свою діяльність – від інформативної про ВІЛ/СНІД до лікування вагітних жінок, які мають вірус ВІЛ. В Україні існує мережа державних та недержавних структур, які працюють у галузі профілактики ВІЛ/СНІДу. Лікарі без кордонів активно співпрацюють з ними з метою обміну досвідом. «Лікарі без кордонів» впроваджують також Програму «Зупинимо туберкульоз в Україні». Ця програма передбачає планування закупівлю протитуберкульозних препаратів. В обов'язки організації «Лікарі без кордонів» входить контроль за якістю цих ліків.

До діяльності організації може долучитися кожен лікар.

